

Högskolan

Sammanfattning

I betänkandet behandlas närmare 90 motionsyrkanden om högskolan från den allmänna motionstiden 2010. Motionsyrkandena avser bl.a. framtida förstärkningar av vissa utbildningar och lärosäten, nya högskoleutbildningar och deras innehåll, breddad rekrytering och tillträdesfrågor.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden och hänvisar i huvudsak till gällande bestämmelser, aviserade propositioner, planerade eller vidtagna åtgärder samt i övrigt pågående utrednings- och beredningsarbeten.

I betänkandet finns reservationer från Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	6
Övergripande högskolefrågor	6
Framtida förstärkningar av vissa utbildningar och lärosäten m.m.	8
Nya högskoleutbildningar	10
Högskoleutbildningarnas innehåll	12
Lärarytbildningen	16
Breddad rekrytering och tillträdesfrågor	20
Vidareutbildning och validering	24
Vissa övriga utbildningsfrågor	26
Studentfrågor	27
Reservationer	30
1. Övergripande högskolefrågor, punkt 1 (S, SD, V)	30
2. Nytt resurstilldelningssystem, punkt 2 (S, V)	31
3. Höjd kvalitet i undervisningen m.m., punkt 3 (S, V)	31
4. Utbyggnad av högskolan, punkt 4 (S, V)	32
5. Framtida förstärkningar av vissa utbildningar och lärosäten, punkt 5 (V)	32
6. Nya högskoleutbildningar, punkt 6 (MP)	33
7. Nya högskoleutbildningar, punkt 6 (SD)	34
8. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 7 (V)	34
9. Arbetsmiljökunskap, punkt 8 (MP, V)	35
10. Hbt-frågor i undervisningen, punkt 9 (MP, V)	35
11. Lärarytbildningen, punkt 10 (S)	36
12. Lärarytbildningen, punkt 10 (V)	37
13. Lärarytbildning med inriktning mot fritidspedagogik, punkt 11 (V)	38
14. Breddad rekrytering och tillträdesfrågor, punkt 12 (S)	38
15. Breddad rekrytering och tillträdesfrågor, punkt 12 (V)	39
16. Meritpoäng, punkt 13 (S, MP, V)	40
17. Återinförande av 25:4-regeln och urval till högskoleutbildning, punkt 14 (S, MP, V)	40
18. Vidareutbildning och validering, punkt 15 (S)	41
19. Vissa övriga utbildningsfrågor, punkt 16 (S)	42
20. Studentfrågor, punkt 17 (S, MP, V)	42
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	44
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010	44

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Övergripande högskolefrågor

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub254, 2010/11:Ub282, 2010/11:Ub385, 2010/11:Ub398, 2010/11:Ub445, 2010/11:Ub485 yrkande 1 och 2010/11:N405 yrkande 2.

Reservation 1 (S, SD, V)

2. Nytt resurstilldelningssystem

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ub485 yrkande 2.

Reservation 2 (S, V)

3. Höjd kvalitet i undervisningen m.m.

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ub485 yrkande 3.

Reservation 3 (S, V)

4. Utbyggnad av högskolan

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ub485 yrkande 5.

Reservation 4 (S, V)

5. Framtida förstärkningar av vissa utbildningar och lärosäten

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub216, 2010/11:Ub300, 2010/11:Ub306, 2010/11:Ub334, 2010/11:Ub382, 2010/11:Ub391, 2010/11:Ub396 yrkande 7, 2010/11:Ub399, 2010/11:Ub463, 2010/11:Ub474, 2010/11:T332 yrkande 5 och 2010/11:N323 yrkande 5.

Reservation 5 (V)

6. Nya högskoleutbildningar

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub342, 2010/11:Ub397, 2010/11:Ub436, 2010/11:Ub452, 2010/11:Ub461, 2010/11:Ub470 yrkandena 1 och 2 samt 2010/11:N421 yrkande 10.

Reservation 6 (MP)

Reservation 7 (SD)

7. Högskoleutbildningarnas innehåll

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:So239 yrkande 3, 2010/11:So503 yrkande 2, 2010/11:So573 yrkande 14, 2010/11:Ub201, 2010/11:Ub206, 2010/11:Ub222, 2010/11:Ub246 yrkandena 2 och 3, 2010/11:Ub255, 2010/11:Ub269, 2010/11:Ub272, 2010/11:Ub301, 2010/11:Ub320, 2010/11:Ub325, 2010/11:Ub330, 2010/11:Ub345, 2010/11:Ub370, 2010/11:Ub395, 2010/11:Ub409, 2010/11:Ub412, 2010/11:Ub413, 2010/11:Ub438 yrkande 4, 2010/11:Ub462, 2010/11:Ub469, 2010/11:Ub476 och 2010/11:MJ422 yrkande 6.

Reservation 8 (V)

8. Arbetsmiljökunskap

Riksdagen avslår motion 2010/11:A407 yrkande 4.

Reservation 9 (MP, V)

9. Hbt-frågor i undervisningen

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju401 yrkande 16.

Reservation 10 (MP, V)

10. Lärarutbildningen

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub277 yrkande 2, 2010/11:Ub307, 2010/11:Ub344 yrkande 1, 2010/11:Ub357 yrkande 1, 2010/11:Ub363, 2010/11:Ub375, 2010/11:Ub438 yrkande 3 och 2010/11:Ub482 yrkande 7.

Reservation 11 (S)

Reservation 12 (V)

11. Lärarutbildning med inriktning mot fritidspedagogik

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ub285 yrkande 4.

Reservation 13 (V)

12. Breddad rekrytering och tillträdesfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub284 yrkande 1, 2010/11:Ub312 yrkandena 1 och 2, 2010/11:Ub364 och 2010/11:Ub485 yrkande 4.

Reservation 14 (S)

Reservation 15 (V)

13. Meritpoäng

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub284 yrkande 2 och 2010/11:Ub387 yrkande 1.

Reservation 16 (S, MP, V)

14. Återinförande av 25:4-regeln och urval till högskoleutbildning

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub257, 2010/11:Ub284 yrkandena 3 och 4, 2010/11:Ub387 yrkandena 2 och 3 samt 2010/11:Ub485 yrkande 6.

Reservation 17 (S, MP, V)

15. Vidareutbildning och validering

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub384 och 2010/11:Ub386.

Reservation 18 (S)

16. Vissa övriga utbildningsfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub322, 2010/11:Ub336 och 2010/11:Ub472.

Reservation 19 (S)

17. Studentfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ub227 och 2010/11:Ub274.

Reservation 20 (S, MP, V)

Stockholm den 10 mars 2011

På utbildningsutskottets vägnar

Margareta Pålsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Margareta Pålsson (M), Mikael Damberg (S), Oskar Öholm (M), Thomas Strand (S), Jan Ericson (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Tina Acketoft (FP), Ulrika Carlsson i Skövde (C), Gunilla Svantorp (S), Nina Lundström (FP), Jabar Amin (MP), Yvonne Andersson (KD), Richard Jomshof (SD), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S), Michael Svensson (M) och Pia Nilsson (S).

Utskottets överväganden

Övergripande högskolefrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller övergripande högskolefrågor.

Jämför reservationerna 1 (S, SD, V), 2 (S, V) och 3 (S, V).

Motionerna

Socialdemokraterna anför i motion 2010/11:Ub485 yrkande 1 att Sverige ska vara en ledande kunskaps- och forskningsnation. Utbildning och forskning har en central betydelse för välfärdens tillväxt och utveckling. Satsningar på utbildning på alla nivåer bryter väg för kunskapssamhället.

Av samma motions yrkande 2 framgår att Socialdemokraterna är principiellt öppna för att delar av anslagen till grundutbildning fördelas efter nationella kvalitetskriterier. Det främjar utveckling och kan även ge bättre information till studenterna om var kvaliteten är särskilt god. För att en sådan resursfördelning ska fungera väl måste dock kriterier tas fram i nära dialog med landets alla lärosäten. Kriterierna har alltför litet fokus på själva utbildningarnas kvalitet och genomförande. Kriterierna bör därför ses över och ändras i god dialog med akademien och dess olika aktörer.

I motionens yrkande 3 begär Socialdemokraterna investeringar i höjd kvalitet. Kvaliteten måste lyftas fram i högskolan, särskilt inom de ämnesområden som i dag har en liten andel lärarledd tid. På många utbildningar, inte minst inom samhällsvetenskap och humaniora, behöver studenterna fler föreläsningar och seminarier.

I motion 2010/11:Ub398 (S) anför motionärerna bl.a. att det krävs riktade insatser för att fullfölja den process som påbörjades av statsmakterna i och med beslutet om nya universitet. Riksdagen bör därför ge regeringen i uppdrag att överväga riktade insatser till de nya universiteten. Behovet av gynnsamma förutsättningar för de nya lärosätena framhålls också i motion 2010/11:N405 (S) yrkande 2.

I motion 2010/11:Ub445 (S) betonas betydelsen av det livslånga lärandet och högre utbildning.

Enligt motion 2010/11:Ub282 (M) finns det behov av att se över hur man kan öka de svenska universitetens självstyre och stärka den akademiska friheten.

Enligt motion 2010/11:Ub385 (M) ska studenter bl.a. kunna premieras för studier eller praktik utomlands. Högskoleverket eller någon annan myndighet bör ges i uppdrag att ta fram sådana premieringskoefficienter.

Förutsättningarna för att hjälpa kommunerna med finansiering av distansundervisning bör ses över, enligt motion 2010/11:Ub254 (FP). En fortsatt utbyggnad av antalet regionala högskolor är inte trolig, vilket medför att kommunala lärcentrum får en strategisk roll när det gäller att öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet.

Utskottets ställningstagande

För att Sverige ska kunna klara den internationella konkurrensen krävs utbildning och forskning i världsklass. Utskottet har tidigare uttryckt (senast i bet. 2009/10:UbU13 s. 7) och vill återigen understryka vikten av att Sverige koncentrerar sina utbildnings- och forskningsresurser för att stärka sin internationella konkurrenskraft och fortsätta att utvecklas som en ledande utbildnings- och forskningsnation.

Utskottet delar uppfattningen i motionerna om att frågor om högskolans kvalitet och utveckling är angelägna och viktiga. Utskottet har tidigare behandlat liknande yrkanden om särskilda satsningar på kvalitet, utbyggnad av högskolan och nya reformer. I budgetbetänkandet 2010/11:UbU1 (s. 51) uttalar utskottet bl.a. följande. Satsningar på ökad kvalitet i högskolans utbildningar har gjorts under förra mandatperioden, både 2007 och 2008 (bet. 2006/07:UbU1, rskr. 2006/07:54, bet. 2007/08:UbU1, rskr. 2007/08:70). År 2007 satsades 120 000 000 kr för att höja ersättningsnivåerna till utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi. Under 2008 satsades ytterligare 240 000 000 kr för att höja kvaliteten i utbildningen. Förstärkningarna har bl.a. syftat till att öka undervisningstiden.

Regeringen beräknar en höjning av grundutbildningsanslagen på inledningsvis 200 000 000 kr 2012 och fr.o.m. 2013 totalt 400 000 000 kr. En sådan höjning bör enligt regeringen läggas på utbildningar inom humaniora och samhällsvetenskap, där behovet bedöms vara som störst, genom att ersättningen per helårsstudent inom dessa områden höjs. Ersättningen per helårsstudent inom samhällsvetenskap och humaniora skulle därmed öka med ca 1 600 kr eller ca 7 % 2012. Ökningen skulle motsvara 3 200 kr eller ca 15 % fr.o.m. 2013.

Riksdagen beslutade dessutom i juni 2010 att resurser för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska fördelas även på grundval av kvalitetsutvärderingar av utbildningarnas resultat (prop. 2009/10:139, bet. 2009/10:UbU20, rskr. 2009/10:320). Den kvalitetsbaserade resurstilldelningen ska påbörjas 2013 och vara fullt utbyggd 2015. Fullt utbyggd omfattar den kvalitetsbaserade resurstilldelningen 295 000 000 kr. De första medlen som tilldelas 2013 avses att omfatta 95 000 000 kr och kommer att baseras på utbildningsutvärderingar som ska genomföras av Högskoleverket 2011 och 2012.

Det behövs, enligt utskottet, ett nationellt kvalitetssäkringssystem som stärker drivkrafterna för att uppnå högt ställda krav på kvalitet med fokus på resultat i utbildningarna, inte minst mot bakgrund av den ökade internationalisering och konkurrens som svenska lärosätena ställs inför. Enligt utskottet bör de universitet och högskolor som har utbildningar av hög kvalitet premieras genom ökade anslag.

Yrkanden om lärcentrum har tidigare behandlats av utskottet, senast i betänkande 2009/10:UbU13 om högskolan (se även bet. 2008/09:UbU15 och 2007/08:UbU9). Utskottet anser att lärcentrum fyller en viktig funktion och att det är befogat att kommunerna bidrar med vissa resurser för att deras invånare ska kunna bedriva distansutbildning på hemorten.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub254, 2010/11:Ub282, 2010/11:Ub385, 2010/11:Ub398, 2010/11:Ub445, 2010/11:Ub485 yrkandena 1–3 och 2010/11:N405 yrkande 2.

Framtida förstärkningar av vissa utbildningar och lärosäten m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller utbyggnad av högskolan och framtida förstärkningar av vissa utbildningar och lärosäten.

Jämför reservationerna 4 (S, V) och 5 (V).

Motionerna

Socialdemokraterna anför i motion 2010/11:Ub485 yrkande 5 att högskolan bör byggas ut, och detta inte bara som en temporär konjunkturåtgärd.

Enligt motionerna 2010/11:Ub216 (S), 2010/11:Ub334 (S), 2010/11:Ub391(S) och 2010/11:Ub474 (C) bör behovet av fler läkare i Sverige ses över, och enligt motion 2010/11:Ub300 (S) bör behovet av att öka antalet utbildningsplatser för tandläkare ses över.

I motion 2010/11:Ub396 (S) yrkande 7 framhålls behovet av en fortsatt utbyggnad av den högre utbildningen.

I motion 2010/11:Ub306 (S) framhålls särskilt behoven på Högskolan i Jönköping.

Enligt motion 2010/11:Ub399 (S) måste ett helhetsgrepp tas vad gäller förändringar i högskolans resurstilldelningssystem. Det nya systemet måste också innebära att det kan bedrivas högkvalitativ utbildning och forskning i hela landet, och då är det naturligt att Högskolan på Gotland är en viktig del i detta.

Enligt motion 2010/11:Ub463 (S) behövs det fortsatta satsningar på universitet, högskolor och forskning i Västsverige.

I motion 2010/11:T332 (S) anförs betydelsen av utbildning för Dalslands utveckling. Möjligheterna till högskoleutbildning är av central betydelse för den regionala utvecklingen.

Vänsterpartiet betonar i motion 2010/11:N323 yrkande 5 betydelsen av utbildning i de landsbygdsdominerade regionerna. Regionaliseringen av högskolorna har, enligt Vänsterpartiet, betydtt mycket för att jämna ut skillnaderna i utbildningsnivåer mellan storstäder och övriga Sverige. Vänsterpartiet anser bl.a. att högskolorna i ökad omfattning måste stärka sin närvaro på fler orter.

Behovet av fler utbildade teckenspråklärare understryks i motion 2010/11:Ub382 (KD). Teckenspråket är erkänt som dövas första språk, och det är även erkänt som ett språk bland andra som kan läsas i grundskola och gymnasium.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om en ytterligare utbyggnad av högskolan vill utskottet erinra om att en av de stora satsningar som regering och riksdag beslutat om inom utbildningsområdet för 2010 och 2011 är den tillfälliga satsningen på 10 000 nya platser vid universitet och högskolor (prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:UbU1, rskr. 2009/10:126). Utbildningsplatserna fördelas framför allt mot bakgrund av de bedömningar som lärosätena själva har gjort av möjligheterna att med bibehållen kvalitet tillfälligt öka antalet platser. Utskottet har välkomnat denna satsning och ansett den vara tillräcklig utifrån de givna förutsättningarna (bet. 2009/10:UbU1 s. 47). Utskottet vill här återigen framhålla att en utbyggnad av högskolan alltid bör ske med bibehållen kvalitet.

Utskottet har flera gånger avstyrkt yrkanden om fler utbildade teckenspråklärare, senast i betänkande 2009/10:UbU13 (s. 12). Utskottet hänvisar till befintliga utbildningar och bl.a. till att universitet och högskolor ansvarar för utbudet av högskoleutbildningar.

Av utskottets budgetbetänkande 2010/11:UbU1 (s. 62) framgår att antalet platser på läkarutbildningen ökar i enlighet med vad regeringen presenterat i budgetpropositionerna för 2006, 2007, 2008, 2009 och 2010 om att utöka antalet platser på läkarutbildningen vid Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet och Karolinska Institutet.

I samma betänkande (s. 63) konstaterar utskottet att antalet platser på läkarutbildningen ökat varje år under perioden 2006–2010 och att, som anges i budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1 utg.omr. 16), utbyggnaden motsvarar en ökning av antalet nybörjarplatser per år med 26 %. Därtill kommer Örebro universitet att starta läkarutbildning under 2011.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub216, 2010/11:Ub300, 2010/11:Ub306, 2010/11:Ub334, 2010/11:Ub382, 2010/11:Ub391, 2010/11:Ub396 yrkande 7, 2010/11:Ub399, 2010/11:Ub463, 2010/11:Ub474, 2010/11:Ub485 yrkande 5, 2010/11:T332 och 2010/11:N323 yrkande 5.

Nya högskoleutbildningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller nya högskoleutbildningar.

Jämför reservationerna 6 (MP) och 7 (SD).

Motionerna

Enligt motion 2010/11:Ub397 (S) bör regeringen undersöka om redan befintliga internationella utbildningar med inriktning mot rehabilitering och arbetsförmågebedömning går att överföra till svenska förhållanden samt utifrån detta utforma utbildning och fortbildning som ger kompetens för att stödja sjukskrivna som ska tillbaka till arbetslivet.

Enligt motion 2010/11:Ub436 (S) är det hög tid att ge Södertörns högskola generell rätt att utfärda doktorsexamen och få benämnas universitet.

Enligt motion 2010/11:N421 (MP) yrkande 10 är socialt företagande ett alternativ för att bl.a. integrera de mest utsatta grupperna både i samhället och i arbetslivet. Ledningskompetensen inom den sociala ekonomin behöver stärkas. Miljöpartiet menar att frågan om stärkande av ledningskompetensen är så viktig att den bör utredas. I en sådan utredning bör man t.ex. titta på om ledning av socialt företagande bör tydliggöras som en egen disciplin och ett eget yrke samt på om det bör inrättas relevanta högskoleutbildningar för detta.

Av motion 2010/11:Ub452 (M) framgår att Mariestads kommun i samarbete med Göteborgs universitet har arbetat med att ta fram en helt ny studiemöjlighet för begåvningshandikappade. Utbildningarna kommer i huvudsak att gälla områdena trädgård och byggnadsvård. Detta är ett helt nytt sätt att arbeta, och om verksamheten lyckas bör fler skolor för långsamt lärande startas.

Enligt motion 2010/11:Ub461 (M) har Högskolan i Gävle haft och har ambitioner att utvecklas till ett universitet. En minst lika bra väg att gå i det närmaste perspektivet är, enligt motionären, att Högskolan i Gävle inleder ett mycket nära samarbete med Uppsala universitet. En översyn om ett framtida samarbete mellan Högskolan i Gävle och Uppsala universitet bör göras.

I motion 2010/11:Ub470 (M) yrkande 1 anför det att universitet behöver hålla en hög standard för att ha trovärdighet. Regeringen bör därför se över landets samtliga lärosäten med universitetsstatus för att utreda varje universitets kompetens, kapacitet och kvalitet. Vidare begärs i yrkande 2 att Södertörns högskola får universitetsstatus.

I motion 2010/11:Ub342 (KD) framför motionären att det bör utredas hur möjligheter kan skapas för elitidrottare att kombinera högre studier med elitidrottsutövning. Trots att det finns ett väl utbyggt system på gymnasial nivå finns det inget motsvarande inom högre utbildning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att förstklassig forskning och forskarutbildning kan bedrivas vid såväl större som mindre lärosäten och att det finns anledning att ta vara på de mindre högskolornas starka sidor, t.ex. att forskningen där ofta sker i nära samverkan med aktörer utanför högskolan, vilket kan främja en forskarutbildning som är anpassad till arbetsmarknaden utanför högskolan. De högskolor som inte är universitet ska därför kunna ges möjlighet att utfärda examina på forskarnivå inom områden där de har särskilt goda förutsättningar.

Våren 2009 beslutade riksdagen om en ny ordning för beslut om tillstånd att utfärda examen inom forskarutbildningen. I propositionen Forskarutbildning med profilering och kvalitet (prop. 2008/09:134) föreslog regeringen att alla högskolor ska ha möjlighet att ansöka om tillstånd att utfärda examina på forskarnivå. Riksdagen beslutade den 10 juni 2009 i enlighet med regeringens förslag (bet. 2008/09:UbU18, rskr. 2008/09:276). Examenstillstånd kan efter ansökan och prövning ges inom avgränsade områden som är smalare än de tidigare vetenskapsområdena. Högskoleverket beslutar om sådana tillstånd. Tillståndet att utfärda en examen på forskarnivå inom ett visst område kan också dras in för såväl universitet som högskolor, om det finns brister i utbildningens kvalitet. Den nya lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2010.

Frågan om universitetsstatus togs upp i samma ärende som ovan (prop. 2008/09:134, bet. 2008/09:UbU18, rskr. 2008/09:276). Mot bakgrund av dels de nya möjligheterna för högskolorna att söka tillstånd att utfärda examina på forskarnivå, dels en bedömning av vad som är forskningsstrategiskt lämpligt och statsfinansiellt möjligt, föreslog regeringen att riksdagens tidigare ställningstagande beträffande universitetsbegreppet och förutsättningarna för att ett statligt lärosäte ska få benämnas universitet inte längre skulle gälla. Det innebär att den dittillsvarande ordningen för lärosätenas ansökan om universitetsstatus skulle tas bort. Av dessa skäl skulle regeringen inte heller bifalla redan inkomna ansökningar om universitetsstatus.

Utskottet instämde i regeringens bedömning att det principiellt bör vara regeringen och inte Högskoleverket som beslutar om benämningen universitet. Utskottet delade även regeringens bedömning att det inte är aktuellt med uppbyggnad av nya universitet och uttalade (bet. 2008/09:UbU18 s. 18–19) bl.a. att de nya möjligheterna för högskolorna att dels få tillstånd att utfärda examina på forskarnivå, dels höja sina forskningsanslag genom att prestera hög kvalitet sammantaget gör att de skäl som främst legat bakom ansökningarna om universitetsstatus inte längre finns kvar.

Utskottet ansåg att högskolorna fått nya goda förutsättningar att profilera sig och koncentrera sina resurser till att uppnå en kvalitet som i sin tur leder till nya resurser. Utskottet ville också understryka att det naturligtvis inte finns något som hindrar riksdagen eller regeringen från att i framtiden göra bedömningen att särskilda resurser ska satsas på att bygga ut något eller några lärosäten till universitet. Utskottet hade inte ändrat uppfattning om detta.

Av Högskoleverkets webbplats framgår att Södertörns högskola har rätt att utfärda forskarexamina inom områdena historiska studier, kritisk kulturteori, miljövetenskapliga studier samt politik, ekonomi och samhällets organisering.

Vad gäller yrkanden om inrättande av nya utbildningar, konstaterar utskottet att ansvaret för högskolans utbildningsutbud, inklusive start av nya utbildningar, huvudsakligen ligger hos landets lärosäten.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub342, 2010/11:Ub397, 2010/11:Ub436, 2010/11:Ub452, 2010/11:Ub461, 2010/11:Ub470 yrkandena 1–2 och 2010/11:N421 yrkande 10.

Högskoleutbildningarnas innehåll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller högskoleutbildningars innehåll.

Jämför reservationerna 8 (V), 9 (MP, V) och 10 (MP, V).

Motionerna

Utbildningarna till lärare, polis och jurist ska genomsyras av ett genusperspektiv enligt motion 2010/11:Ub222 (S). Om dessa yrkesgrupper har med sig ett genusperspektiv ut i yrkeslivet kommer samhället att ta ytterligare steg mot ett mer jämställt samhälle.

Enligt motion 2010/11:Ub246 (S) yrkande 2 finns det anledning att se över såväl geriatrikens omfattning som dess kvalitativa innehåll i svensk läkarutbildning. Den geriatriska kompetensen måste förbättras i all medicinsk vård- och omsorgsutbildning. Ett sätt att göra detta på är att verka för en bättre integrering av gerontologi och geriatrik i läkarutbildningens

olika delmoment. Dessutom kan det finnas anledning att också stärka den geriatriska kompetensen hos andra yrkesgrupper än läkare, exempelvis sjuksköterskor och sjukgymnaster. För att trygga den framtida personalförsörjningen krävs också enligt samma motions yrkande 3 insatser så att geriatriken bättre lockar unga som står inför studie- och yrkesval.

Också i motion 2010/11:Ub320 (S) betonas behovet av utbildning i demens- och äldrefrågor i läkarutbildningen. Utvecklingen av läkarutbildningen, liksom forskningen om äldre och deras vårdbehov, kan enligt motionärerna med fördel förläggas till Umeå universitet.

Enligt motion 2010/11:Ub345 (S) är en femårig sjukgymnastutbildning en förutsättning för att svensk sjukgymnastutbildning även i framtiden ska hålla en god internationell standard som motsvarar de krav den moderna hälso- och sjukvården ställer på sjukgymnaster.

Enligt motion 2010/11:Ub438 (S) yrkande 4 måste kunskapen om hbt-personers situation öka. Ett förtydligande av examensordningen i högskoleförordningen bör därför göras för exempelvis följande yrkesexamina: läkar-, psykolog- och sjuksköterskeexamen, examen i social omsorg och socionomexamen samt juris kandidat- och polisexamen.

Enligt Miljöpartiets motion 2010/11:A407 yrkande 4 är utbildningssystemet svagt vad gäller utbildning om arbetsmiljö och vikten av skyddsarbete. Regeringen bör därför vidta åtgärder som innebär att arbetsmiljökunskap förmedlas i utbildningssystemet. Därutöver bör regeringen ge Arbetsmiljöverket uppdraget att aktivt bidra med arbetsmiljökunskap i bl.a. högskolornas utbildningar.

Enligt Vänsterpartiets motion 2010/11:Ju401 yrkande 16 bör utbildning i hbt-frågor integreras i all grundutbildning som bedrivs vid högskolor och universitet i syfte att ge nödvändig hbt-kompetens. Detta gäller i synnerhet vissa utbildningar inom humaniora, samhällsvetenskap och medicin. Regeringen bör därför ge Högskoleverket i uppdrag att ta fram förslag till nödvändiga ändringar i högskoleförordningens examensordningar i syfte att integrera hbt-frågor i undervisningen.

Vänsterpartiet anför i motion 2010/11:So573 yrkande 14 att geriatrik, gerontologi och demenskunskap bör ingå på samtliga grundutbildningar inom vård och omsorg. En bred kompetenssatsning bör göras för att öka spetskompetensen hos alla yrkesgrupper som arbetar inom demensvården.

Enligt motion 2010/11:Ub272 (M) bör innehållet i de grundläggande arkitektutbildningarna ändras så att kunskaper i fastighetsekonomi ingår.

I motion 2010/11:Ub301 (M) framförs att masterutbildningen bör delas upp i två delar, dels en mer teoretisk del som är forskarförberedande, dels en del som är mer inriktad mot arbetsmarknaden.

Enligt motion 2010/11:Ub330 (M) bör högskoleutbildningar inom ekonomi, ledarskap, organisation, projektledning etc. inkludera kurser som behandlar hur IT kan användas för att utveckla en verksamhet.

Enligt motion 2010/11:Ub370 (M) bör behovet av en allmäntjänstgöring för nyutexaminerade sjuksköterskor ses över. Ett viktigt skäl till införandet av allmäntjänstgöring är att det skulle öka patientsäkerheten.

Enligt motion 2010/11:Ub325 (M) bör möjligheten till en nationell strategi för att specialistutbilda sjuksköterskor ses över.

Undervisning i försäkringsmedicin bör enligt motion 2010/11:Ub469 (M) ingå i läkarutbildningen.

Enligt motion 2010/11:Ub269 (M) behövs en personalförsörjningsstrategi för hälso- och sjukvården. Frågan om den framtida personalförsörjningen inom vården måste lösas långsiktigt, men särskilt för läkare där signalerna om kommande personalbrist är stora.

Enligt motion 2010/11:Ub395 (M) bör regeringen intensifiera arbetet med att uppmuntra sjuksköterskor att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterskor. Ett sätt att göra det är att se över villkoren för de sjuksköterskor som väljer att vidareutbilda sig. I motion 2010/11:Ub412 (M) framförs att det är angeläget att införa en allmän tjänstgöring också för sjuksköterskor liksom en specialisttjänstgöring för legitimerade sjuksköterskor.

I motion 2010/11:Ub413 (M) framhålls behovet av geriatrik på läkarutbildningen.

Enligt motion 2010/11:Ub462 (M) bör Högscoleverket få i uppdrag att anpassa utbildningarna inom traditionella vårdyrken så att entreprenörskap och företagande blir ett naturligt inslag inom dessa utbildningar.

Enligt motion 2010/11:Ub476 (M, FP) bör man göra en samlad satsning på läkemedelsforskning inriktad mot den äldre befolkningen och en därtill hörande nationell utbildningssatsning inom sjukvården i ämnet geriatrisk klinisk farmakologi (läkemedelslära för äldre). Grund- och vidareutbildning av läkare i ämnena geriatrik och klinisk farmakologi bör nu snabbt öka i omfattning. För att stärka kvaliteten på en sådan satsning är det nödvändigt att samtidigt kraftsamla kring forskningsinsatser för att utveckla ämnesområdet geriatrisk klinisk farmakologi vidare.

I motion 2010/11:So503 (M, FP) yrkande 2 anförs att åtgärder bör sättas in för att stimulera fler läkarstuderande och färdiga läkare att bli geriatriker.

Också i motion 2010/11:Ub206 (KD) uppmärksammas behovet av utbildning inom geriatrik.

Enligt motion 2010/11:Ub201 (KD) finns behov av en översyn av utbildningskraven för socionomer i syfte att bemöta våldsutsatta på ett bättre sätt.

I motion 2010/11:Ub255 (KD) betonas behovet av en utvärdering av sjuksköterskeutbildningen i förhållande till de kompetenskrav som dagens sjukvård ställer.

Enligt motion 2010/11:Ub409 (KD) bör det införas ett obligatoriskt utbildningsmoment i suicidprevention och omhändertagande av suicidnära personer i all högscoleutbildning med vårdinriktning.

I motion 2010/11: MJ422 (KD) yrkande 6 anfördes att alla studenter på de utbildningar där djurförsök traditionellt förekommer bör få grundläggande utbildning om alternativa metoder.

Enligt motion 2010/11: So239 (KD) yrkande 3 finns det behov av en bättre och mer samstämmig utbildning av dem som i sin yrkesutövning möter människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Det saknas bl.a. genomtänkta samverkansprogram mellan psykiatrin, socialtjänsten, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vuxenutbildningen och andra relevanta aktörer.

Utskottets ställningstagande

Allmänt gäller att det är lärosätenas ansvar hur utbildningsprogram ska läggas upp och vad olika kurser ska innehålla. Lärosätena ska samverka med arbetslivet för att tillgodose såväl studenternas efterfrågan som arbetsmarknadens behov. Examinans omfattning och mål framgår av högskoleförordningens (1993:100) examensordning (bilaga 2 till förordningen) som beslutas av regeringen. En ny och omarbetad examensordning trädde i kraft den 1 januari 2007 och hade föregåtts av ett omfattande arbete i ett stort antal referensgrupper med företrädare från bl.a. lärosäten, arbetsgivare, studenter och fackliga organisationer. Hänsyn togs även till den s.k. Bolognaprocessen, som syftar till att öka jämförbarheten vad gäller högre utbildning i Europa.

Enligt examensordningen ska läkare och sjuksköterskor ha kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns hälsa. För juristexamen ska studenten visa kunskap om sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar mäns och kvinnors livsbetingelser.

Utskottet har tidigare uttalat (senast i 2009/10: UbU13 s. 19 f.) att examensordningen för vissa utbildningar inte bör innehålla krav på kunskaper om homosexuella, bisexuella och transpersoner (hbt-kunskap). En av utgångspunkterna för den nya examensordning som infördes 2007 var att den inte skulle uppställa krav på kunskaper om specifika grupper i befolkningen utan i stället innehålla krav med generell giltighet. Ansvaret för att avgöra i vilken omfattning som hbt-kunskap ska ingå i olika utbildningar ligger hos universitet och högskolor.

Utskottet har flera gånger tidigare (senast i betänkande 2009/10: UbU13 s. 20) uttalat att det inte förordar en kortare läkarutbildning för sjuksköterskor. Ett sådant system har med dåliga utfall prövats vid Karolinska Institutet under perioden 1977–1982 och i Finland under 2000-talet. Utskottet har vidare framhållit att sjuksköterskeutbildningens praktiska inslag bör beslutas av utbildningsanordnarna. Regeringen har gett Högskoleverket i uppdrag att föreslå hur specialistsjuksköterskeexamen bör utformas för att skapa förutsättningar för att utbildningen ska kunna följa kunskapsutvecklingen inom vården (U2009/3072/UH). I uppdraget ingick att föreslå hur förändringar av befintliga inriktningar och införandet av nya inriktningar

på specialistsjuksköterskeutbildningen bör hanteras. Uppdraget redovisades i rapporten Sjuksköterskors specialistutbildning – vilket slags examen? (Rapport 2010:5 R). Rapporten är under beredning i Utbildningsdepartementet.

Det är de ansvariga lärosätenas uppgift att besluta om det närmare innehållet i tandläkar- och läkarutbildningen, exempelvis när det gäller utbildning i försäkringsmedicin, geriatrik och klinisk farmakologi.

Yrkanden om arbetsmiljökunskap i utbildningar har avstyrkts av utskottet flera gånger tidigare (se t.ex. i betänkande 2009/10:UbU13 s. 20). Utskottet hänvisar bl.a. till gällande examensordningar.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ju401 yrkande 16, 2010/11:So239 yrkande 3, 2010/11:So503 yrkande 2, 2010/11:So573 yrkande 14, 2010/11:Ub201, 2010/11:Ub206, 2010/11:Ub222, 2010/11:Ub246 yrkandena 2–3, 2010/11:Ub255, 2010/11:Ub269, 2010/11:Ub272, 2010/11:Ub301, 2010/11:Ub320, 2010/11:Ub325, 2010/11:Ub330, 2010/11:Ub345, 2010/11:Ub370, 2010/11:Ub395, 2010/11:Ub409, 2010/11:Ub412, 2010/11:Ub413, 2010/11:Ub438 yrkande 4, 2010/11:Ub462, 2010/11:Ub469, 2010/11: Ub476, 2010/11:A407 yrkande 4 och 2010/11:MJ422 yrkande 6.

Läraryrket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som handlar om läraryrket.

Jämför reservationerna 11 (S), 12 (V) och 13 (V).

Motionerna

I motion 2010/11:Ub482 (S) yrkande 7 tar Socialdemokraterna upp läraryrket, kompetensutveckling, lärarlegitimation och lärares karriärvägar. Bland annat ska staten gemensamt med kommuner och friskolor bekosta vidareutbildning av de obehöriga lärare som i dag finns anställda. På sikt ska det inte finnas några obehöriga lärare i den svenska skolan.

Vid några utvalda lärarhögskolor vill Socialdemokraterna pröva att bygga antagningen inte enbart på studieresultat utan också på omfattande tester som prövar lämpligheten och intresset för läraryrket.

Enligt motion 2010/11:Ub307 (S) bör sex- och samlevnadsundervisningen ingå i läraryrket, och i motion 2010/11:Ub357 (S) yrkande 1 framförs att undervisningen i ämnet på lärarhögskolorna och i de pedagogiska utbildningarna måste förbättras och omfatta fler.

Enligt motion 2010/11:Ub363 (S) bör regeringen än mer uppmärksamma genusvetenskapens betydelse i läraryrket.

Enligt motion 2010/11:Ub438 (S) yrkande 3 bör kunskap om homo- och bisexuella samlevnadsformer ingå som en del av lärarexamen.

Vänsterpartiet vill enligt motion 2010/11:Ub277 yrkande 2 utveckla lärarutbildningen med avseende på kunskaper om sex och samlevnad för att denna undervisning ska bli en naturlig och integrerad del i fler ämnen. Högskoleverket bör ges i uppdrag att utvärdera och vidareutveckla lärarutbildningen med avseende på kunskaper om sex och samlevnad. För att underlätta samverkan mellan nyexaminerade och redan verksamma lärare måste också, enligt Vänsterpartiet, dessa kunskaper prioriteras i all lärarfortbildning.

I motion 2010/11:Ub285 yrkande 4 anför Vänsterpartiet att de som arbetar på fritidshemmen ska vara behöriga lärare. Lärarutbildningen med inriktning mot fritidspedagogik bör enligt Vänsterpartiet inte bli kortare, utan det mesta talar för att den i stället måste förlängas och ge en examen på avancerad nivå.

I motion 2010/11:Ub344 (KD) yrkande 1 anförs att utbildning i värdegrundsfrågor bör betonas mer i lärarutbildningen och att möjligheterna för lärare att fortbilda sig i systematiskt värdegrundsarbete bör öka.

Enligt motion 2010/11:Ub375 (KD) är det viktigt att följa upp hur kunskapen om funktionsnedsättning tillvaratas när de nya examensmålen för de olika lärarutbildningarna träder i kraft 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har nyligen behandlat två stora reformer som rör lärare och lärarutbildningen, nämligen reformen om en ny lärarutbildning och införandet av ett legitimationssystem för lärare och förskollärare.

Utskottet vill framhålla att de nya reformerna är viktiga och av stor betydelse för det svenska skolväsendet.

Utskottet anser att det legitimationssystem för lärare och förskollärare som nu ska införas (prop. 2010/11:20, bet. 2010/11:UbU5, rskr. 2010/11:171) kommer att öka rättssäkerheten för barnen och eleverna genom att det ställs krav på såväl kompetens som lämplighet. Det är viktigt att alla elever och barn får en trygg och utvecklande lärandemiljö så att de kan åtnjuta sina rättigheter till utbildning. Legitimationssystemet innebär också ett skydd för elever och barn om läraren eller förskolläraren visar sig olämplig i sin yrkesroll, eftersom det är möjligt att meddela varning eller återkalla en legitimation. Utskottets uppfattning är att legitimationssystemet kan höja kvaliteten på lärare och förskollärare och tydliggöra det individuella yrkesansvaret. Dessutom anser utskottet att legitimationssystemet kan bidra till högre status i yrkena och leda till att det blir attraktivare att vara lärare eller förskollärare än i dag.

I propositionen Bäst i klassen – en ny lärarutbildning (prop. 2009/10:89) som riksdagen beslutade om i april 2010 (bet. 2009/10:UbU16, rskr. 2009/10:248) anges bl.a. att dagens lärarexamen ska ersättas av fyra nya

yrkesexamina: förskollärarexamen, grundlärarexamen, ämneslärarexamen och yrkeslärarexamen. Högskoleförordningen (1993:100) har ändrats i enlighet med detta. De nya utbildningarna planeras kunna starta höstterminen 2011.

Högskoleverket beslutade under slutet av 2010 och början av 2011 att meddela examenstillstånd till vissa av de lärosäten som ansökt. Högskoleverket har därefter genomfört en ny ansökningsomgång med sista ansökningsdag den 1 mars 2011.

I propositionen gör regeringen bedömningen att centrala och generella kunskaper för lärare och förskollärare bör utgöra en utbildningsvetenskaplig kärna och att studier inom denna bör omfatta 60 högskolepoäng (prop. 2009/10:89).

Utskottet behandlade i sitt betänkande 2009/10:UbU16 Ny lärarutbildning den propositionen och ett antal följdmotioner om vilka områden lärarutbildningen bör omfatta, exempelvis frågor om genus, hbt, sex och samlevnad och hållbar utveckling. Utskottet menade liksom regeringen att flertalet av de angelägna områdena bör kunna rymmas inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Även principer, värderingar och metoder för hållbar utveckling borde enligt utskottet kunna integreras i olika aspekter av utbildning och lärande. Utskottet ansåg i likhet med regeringen att lärosätena bör ansvara för den närmare bedömningen av vilka kurser som bör ingå i den utbildningsvetenskapliga kärnan och för innehållet i dessa. Utskottet uttalade att det är där kompetensen finns för att avgöra vad utbildningarna i detalj ska innehålla för att en student ska uppnå målen i examensbeskrivningen. Utskottet ansåg således att det inte var en fråga för regeringen eller riksdagen. Utskottet gör samma bedömning i dag.

När det gäller vidareutbildning och fortbildning av lärare anser utskottet att det är viktigt att lärare har incitament för och tillgång till kvalificerad fortbildning under hela yrkeslivet. Detta bidrar också till att stärka undervisningens kvalitet och elevernas måluppfyllelse.

Utskottet uttalade i betänkandet Ny lärarutbildning (bet. 2009/10:UbU16 s. 17) bl.a. att det är angeläget att det finns alternativa vägar till läraryrket. Det är viktigt för skolans utveckling att personer med olika bakgrund och erfarenheter som vill utbilda sig till lärare bereds plats. Den kompetens som dessa individer bär med sig måste tas till vara, t.ex. genom kompletterande utbildningar, tillgodoräknande och validering.

I detta sammanhang bör det s.k. Lärarlyftet nämnas. Lärarlyftet är enligt regeringen den största statliga fortbildningssatsningen någonsin. Under perioden 2007–2010 har totalt 4,3 miljarder kronor avsatts för att ge behöriga lärare möjlighet att förstärka sin ämne-teoretiska och ämnesdidaktiska kompetens (prop. 2010/11:1, utg.omr. 16 s. 51).

Av budgetpropositionen för 2011 framgår att satsningen har utvecklats positivt och uppföljningar visar att Lärarlyftet har bidragit både till lärarnas kunskapsutveckling och till att ha förbättrat undervisningen. Satsningen fortsätter därför, men med ändrad inriktning mot lärare som

undervisar i andra ämnen än de har behörighet för och som därför behöver komplettera sin utbildning. För 2011 avsätts 826 miljoner kronor för Lärarlyftet. För åren 2012–2014 beräknar regeringen avsätta 310 miljoner kronor, 265 miljoner kronor respektive 115 miljoner kronor (prop. 2010/11:1 utg.omr. 16, bet. 2010/11:UbU1, rskr. 2010/11:118).

När det gäller den nya reformen med lärar- och förskollärlärolegitimation satsas avsevärda resurser på att de som saknar legitimation ska kunna få det, framför allt genom att betydande satsningar görs på Vidareutbildning av lärare utan examen (VAL), som just vänder sig till lärare som saknar examen. Dessa personer kan numera läsa upp till 120 högskolepoäng.

Regeringen har gett sju universitet och högskolor i uppdrag att med start hösten 2010 anordna utbildningar för obehöriga lärare. Genomförandet av utbildningarna ska samordnas av Umeå universitet och ske i samverkan med berörda skolhuvudmän. För att underlätta och i viss mån förkorta studietiden för personer som önskar genomgå högskoleutbildning för vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen ska lärosätena erbjuda möjlighet till validering av tidigare erfarenheter, studievägledning och individualiserade studieprogram som kan omfatta högst 120 högskolepoäng. För 2011 föreslås totalt 50 miljoner kronor anvisas för detta ändamål. För 2012 beräknas 100 miljoner kronor och för 2013 respektive 2014 beräknas 150 miljoner kronor avsättas per år (prop. 2010/11:1 utg.omr. 16, bet. 2010/11:UbU1, rskr. 2010/11:118).

Vad gäller frågan om fritidspedagogernas möjligheter att få legitimation m.m. vill utskottet anföra följande. Liksom för redan verksamma lärare eller förskollärare bör fritidspedagoger som kompletterat sin utbildning för att bli behöriga lärare eller förskollärare kunna ansöka om legitimation. Dessa lärare, eller i vissa fall förskollärare, kommer att bli behöriga som lärare på fritidshemmet och i delar av grundskolan eller som förskollärare i förskolan. Den vanligaste vägen torde vara att fritidspedagoger kompletterar med studier i ett par ämnen för att bli behöriga som lärare. Därefter kan de bli legitimerade lärare och få ett självständigt ansvar för den undervisning de bedriver.

Här vill utskottet också erinra om att i den nya lärarutbildningen – som tar sin början 2011 – kommer alla lärare med inriktning mot fritidshemmet också att vara utbildade för något av grundskolans ämnen. Därmed kommer de att vara behöriga att efter sin introduktionsperiod få legitimation, om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub277 yrkande 2, 2010/11:Ub285 yrkande 4, 2010/11:Ub307, 2010/11:Ub344 yrkande 1, 2010/11:Ub357 yrkande 1, 2010/11:Ub363, 2010/11:Ub375, 2010/11:Ub438 yrkande 3 och 2010/11:Ub482 yrkande 7.

Breddad rekrytering och tillträdesfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller breddad rekrytering och tillträdesfrågor.

Jämför reservationerna 14 (S), 15 (V), 16 (S, MP, V) och 17 (S, MP, V).

Motionerna

Socialdemokraterna anför i motion 2010/11:Ub485 yrkande 4 att kravet på högskolorna att arbeta med breddad rekrytering ska ersättas eller kompletteras med ett mångfaldsmål som också fokuserar på breddat deltagande och fullföljande av studierna. En breddad rekrytering, ökad mångfald och mer blandade studentgrupper ökar utbildningens kvalitet. Detta är en kvalitets- och rättvisefråga.

Mot bakgrund av att det behövs bättre analyser av vilka orsakssamband som råder vad gäller förkunskapskrav, förmåga att tillgodogöra sig högre studier, studenternas bakgrund, högskolans undervisning m.m. anser Vänsterpartiet i sin motion 2010/11:Ub284 yrkande 1 att det är olyckligt att höja kraven för grundläggande behörighet utan att dessa frågor har blivit grundligt analyserade och belysta. Det bör tillsättas en utredning med uppgift att besvara dessa frågor. Utredningen bör också analysera och lägga fram förslag på hur urval och antagning kan styras av de sökandes kunskaper i stället för vilken utbildningsform de har genomgått.

Enligt motionerna 2010/11:Ub257 (S), 2010/11:Ub387 (S) yrkande 2, 2010/11:Ub284 (V) yrkande 3 bör den s.k. 25:4-regeln återinföras så snabbt som möjligt för att minska och bryta den sociala snedrekryteringen. Regeln innebar att den som var minst 25 år och hade 4 års dokumenterad arbetslivserfarenhet uppnådde grundläggande högskolebehörighet. 25:4-regeln är nu ersatt med en bedömning av reell kompetens. Metoderna för sådana bedömningar är, enligt motionärerna, väldigt olika på olika lärosäten och kan vara svåra att förstå för de sökande.

I 2010/11:Ub485 (S) yrkande 6 anföras att arbetslivserfarenhet ska vara meriterande vid tillträde till högskola och universitet. I motionerna 2010/11:Ub387 (S) yrkande 3 och 2010/11:Ub284 (V) yrkande 4 begärs att urvalsgruppen för högskoleprov i kombination med arbetslivserfarenhet ska återinföras. Som det är nu missgynnas enligt motionärerna grupper som av tradition sällan söker sig till högskolan.

Enligt motionerna 2010/11:Ub387 (S) yrkande 1 och 2010/11:Ub284 (V) yrkande 2 bör systemet med meritpoäng ses över. Bland annat framförs att alla elever inte får samma möjligheter att konkurrera om platserna på vissa utbildningar i högskolan. Ett annat skäl är att det kommer att leda till en ökad social snedrekrytering på högskoleutbildningar med högt söktryck och höga antagningspoäng.

Enligt motion 2010/11:Ub364 (S) bör regeringen noga följa och eventuellt åtgärda skevheter i högskolans antagning från folkhögskolorna.

Enligt motion 2010/11:Ub312 (M) yrkandena 1 och 2 är antagningssystemet alltför stelbent och bör förändras. Lärosätena bör själva ha ett större inflytande över hur platserna ska fördelas, det bör bli enklare att tillsätta platserna genom alternativt urval och möjligheten att införa nationella varianter av högskoleprov bör utredas.

Utskottets ställningstagande

Regler om grundläggande behörighet behandlades av utskottet med anledning av propositionen Vägar till högskolan för kunskap och kvalitet (prop. 2006/07:107, bet. 2006/07:UbU17, rskr. 2006/07:202).

Frågan om grundläggande behörighet till högskolestudier genom ålder och arbetslivserfarenhet, den s.k. 25:4-regeln, behandlades av riksdagen i detta sammanhang. Utskottet tillstyrkte regeringens förslag om att 25:4-regeln skulle avskaffas med hänvisning till att regeln inneburit att det ställts olika krav om förväntade kunskaper på olika grupper av studenter.

Regeln om sökande med resultat från högskoleprovet i kombination med arbetslivserfarenhet, den s.k. HA-gruppen, behandlades likaså i betänkande 2006/07:UbU17. Utskottet ansåg att urvalsreglernas utformning bör innebära att alla sökande oavsett ålder konkurrerar på lika villkor. Utskottet tillstyrkte därför propositionens förslag om att HA-gruppen skulle avskaffas inför antagningen till studier höstterminen 2008.

Utskottet har inte vid senare riksmöten ändrat sin uppfattning om dessa frågor.

När det gäller de nya reglerna för tillträde till högskoleutbildning med anledning av den reformerade gymnasieskolan och gymnasiala vuxenutbildningen (prop. 2008/09:199, bet. 2009/10:UbU3, rskr. 2009/10:8) har Utbildningsdepartementet nyligen utarbetat ett förslag om ändrade regler (U2011/963/UH, 2011-02-17). Promemorian, som behandlar tillträde till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare, innehåller förslag till ändringar i högskoleförordningen.

Av promemorian framgår bl.a. följande. Förslagen om meritpoäng för områdeskurser, engelska, matematik och moderna språk bör ses som en helhet. Det finns starka skäl att begränsa antalet kurser som ges ett särskilt värde vid urval, inte minst för att begränsa den indirekta styrningen av skolhuvudmännen. Vidare är det valbara utrymmet på de flesta högskoleförberedande program inte särskilt stort. Givet detta faktum är det inte möjligt att värna elevernas möjlighet att som individuellt val läsa t.ex. estetiska ämnen och samtidigt uppmuntra eleverna att ta allt utrymme i anspråk för att få maximalt antal meritpoäng. Förslagen att Engelska 7 och Matematik 5 bör ge en (1,0) meritpoäng vardera innebär att det individuella valet fredas, men för att detta inte ska innebära att elever helt väljer bort moderna språk bör också Moderna språk steg 4 ge en (1,0) meritpoäng.

Förslagen innebär även att det är möjligt att få maximalt antal meritpoäng genom fördjupning i engelska och matematik. Detta innebär i sin tur att en elev inte är beroende av att i gymnasieskolan fortsätta läsa ett språk som vederbörande har läst i grundskolan. Språkvalet i grundskolan kommer alltså inte att vara avgörande för möjligheten att uppnå maximalt antal meritpoäng.

Sammantaget innebär förslagen i promemorian att systemet med meritpoäng förenklas och blir tydligare. Icke desto mindre kommer gymnasieelevernas val, precis som i nuläget, att ha betydelse för deras möjligheter till högskoleutbildning. Sannolikt kommer det även fortsättningsvis att finnas behov av en god studie- och yrkesvägledning. Regeringens förtydligande i 2 kap. 29 § skollagen (2010:800) av bestämmelserna om tillgång till studie- och yrkesvägledning i kombination med uppdraget till Statens skolinspektion i regleringsbrevet för budgetåret 2011 att redovisa elevernas tillgång till studie- och yrkesvägledning torde bidra till att tillgodose detta behov. Promemorian bereds för närvarande inom Utbildningsdepartementet.

Den 1 januari 2010 trädde nya bestämmelser i kraft om urval till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare. Bestämmelserna innebär bl.a. att sökande med betyg utfärdade enligt de kursplaner som infördes i gymnasieskolan hösten 2000 och i gymnasial vuxenutbildning den 1 juli 2001 kan tillgodoräknas upp till 2,5 meritpoäng som adderas till jämförelsetalet. Sökande med sådana betyg kan alltså ha ett meritvärde som uppgår till högst 22,5. Sökande med betyg utfärdade enligt äldre kursplaner kan däremot inte tillgodoräknas meritpoäng enligt nuvarande bestämmelser och konkurrerar med ett meritvärde som högst kan vara 20,0. Detta leder till att sökande med äldre betyg inte kan antas i urvalet på grundval av betyg till utbildningar där den sist antagna har ett meritvärde högre än 20,0.

De ovannämnda bestämmelserna om urval till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare och som trädde i kraft den 1 januari 2010 har fått oönskade effekter för sökande med äldre betyg. Det är regeringens uppfattning att sökande med betyg utfärdade enligt äldre kursplaner bör kunna konkurrera på likvärdiga villkor som sökande med betyg från den nuvarande gymnasieskolan.

Regeringen har därför den 22 december 2010 beslutat om en ändring i högskoleförordningen som innebär att Högskoleverket har ett bemyndigande att meddela föreskrifter om hur även äldre betyg ska kunna tillgodoräknas som meritpoäng (förordningen [2010:2020] om ändring i högskoleförordningen). Efter att Högskoleverket fått bemyndigandet har verket meddelat föreskrifter om hur äldre betyg ska tillgodoräknas meritpoäng. Detta har gjorts genom ändringsföreskrifter av HSVFS 2009:1 om grundläggande behörighet och urval. Föreskrifterna om meritpoäng för sådana betyg ska tillämpas vid antagning till utbildning som påbörjas efter utgången av maj 2011.

Regeringens utgångspunkt är att äldre betyg så långt det är möjligt ska kunna tillgodoräknas meritpoäng. I första hand ska slutbetyg enligt den målrelaterade bokstavsskalan utfärdade mellan 1997 och införandet av de nuvarande kursplanerna kunna tillgodoräknas meritpoäng för kurser i engelska, moderna språk och matematik.

Utskottet delar regeringens uppfattning i frågan och anser att det är bra att dylika korrigeringar görs när det uppstår oönskade effekter.

Regeringen har även gett Högskoleverket i uppdrag att i samråd med Verket för högskoleservice utarbeta föreskrifter om hur betyg från utländsk gymnasial utbildning ska värderas, så att sökande med sådana betyg kan konkurrera på likvärdiga villkor och i samma urvalsgrupper som sökande med betyg från svensk gymnasial utbildning för vilka det högsta möjliga resultatet av meritvärderingen enligt bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100) är 22,5 (U2010/6450/UH). Myndigheterna ska även överväga om betyg från utbildning som leder fram till International Baccalaureate även i fortsättningen bör meritvärderas enligt nu gällande föreskrifter i högskoleförordningen eller om de bör värderas i enlighet med vad som anges ovan.

Utgångspunkten är att dessa nya föreskrifter ska kunna tillämpas vid antagning till utbildning som påbörjas efter utgången av maj 2012 (alltså till höstterminen 2012). Myndigheterna ska senast den 30 juni 2011 redovisa de ställningstaganden som har gjorts och de viktigaste motiven och utgångspunkterna för dessa.

När det gäller reell kompetens och alternativt urval framgår följande av budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 16 s. 128–129). Sedan hösten 2003 har sökande kunnat uppfylla kraven på grundläggande och särskild behörighet genom bedömning av s.k. reell kompetens. Med reell kompetens avses de samlade kunskaper och färdigheter som den sökande tillägnat sig genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller genom någon annan omständighet.

Högskoleverket har i rapporten Reell kompetens vid bedömning av behörighet och tillgodoräknanden (2009:21 R) redovisat resultatet av regeringsuppdraget att följa och stödja universitets och högskolors arbete med bedömning av reell kompetens. Högskoleverket drar slutsatsen att det saknas heltäckande lösningar vid lärosätena när det gäller bedömning av reell kompetens, däremot finns det goda exempel när det gäller vissa aspekter som krävs för att kvalitetssäkra en bedömningsprocess.

Vidare framgår av budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 16 s. 128–129) att från och med antagningen till höstterminen 2008 infördes nya bestämmelser om urval till högre utbildning. Dessa innebär att universitet och högskolor får bestämma vilka urvalsgrunder som ska användas för högst en tredjedel av platserna på en utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare. Tidigare gällde bestämmelsen högst 20 % av platserna.

Flertalet lärosäten använder urvalsgrunder som högskolan bestämt, men i relativt liten skala och då främst för utbildningar inom vård, medicin och odontologi samt utbildningar med konstnärlig eller hantverksmässig inriktning. Att urvalsgrunden används i relativt liten skala beror, enligt lärosätena, bl.a. på osäkerhet kring regelverk och på att alla behöriga sökande har kunnat beredas plats samt på att metoden anses vara kostnadskrävande. Många lärosäten anser att det är svårt att dra några långtgående slutsatser om studenternas prestationer, studieavbrott etc. utifrån jämförelser mellan de olika urvalsgrupperna.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub257, 2010/11:Ub284 yrkandena 1–4, 2010/11:Ub312 yrkandena 1–2, 2010/11:Ub364, 2010/11:Ub387 yrkandena 1–3 och 2010/11:Ub485 yrkandena 4 och 6.

Vidareutbildning och validering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller vidareutbildning och validering.

Jämför reservation 18 (S).

Motionerna

Socialdemokraterna anser i motion 2010/11:Ub386 att det är viktigt att finna snabba och kvalitativa valideringsmöjligheter för dem med utländsk examen.

Enligt motion 2010/11:Ub384 (KD) bör det bli lättare att få en utländsk examen validerad i Sverige, och Arbetsförmedlingen bör bli bättre på att se den kompetens som finns hos personer med examen eller yrkeserfarenhet från andra länder. Det behöver därför tillsättas en utredning om validering av utländska examina och utbildningar.

Utskottets ställningstagande

Myndigheten för yrkeshögskolan är fr.o.m. den 1 juli 2009 nationell samordnare för valideringsutvecklingen. Myndigheten ska vidare ansvara för att samordna och stödja en nationell struktur för validering samt i samverkan med berörda myndigheter främja utbildningsväsendets och branschernas medverkan när strategier, metoder och information inom valideringsområdet utvecklas. Myndigheten ansvarar också för bedömning av utländska eftergymnasiala yrkesutbildningar som inte utgör högskoleutbildningar.

Av budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 16 s. 101) framgår att myndigheten har bildat ett nationellt forum för validering med deltagare från Statens skolverk, Högskoleverket, Arbetsförmedlingen,

Verket för högskoleservice, Folkbildningsrådet och centrala branschorganisationer. Myndigheten har bl.a. utvecklat kriterier och riktlinjer för kvalitetssäkring och dokumentation, och en dokumentationsdatabas för valideringsresultat har tagits fram. Ett forskningsnätverk för validering är planerat och myndigheten har även utvecklat en webbplats med nödvändig information om möjligheterna till validering i Sverige.

Högskoleverket ska svara för bedömningar av utländska utbildningar på eftergymnasial nivå enligt 11 § förordningen (2007:1293) med instruktion för Högskoleverket. En person med utländsk examen får då ett utlåtande som han eller hon kan använda för att söka arbete. Utlåtandet anger kortfattat vilken svensk examen den utländska utbildningen motsvarar.

Som expertorgan när det gäller bedömning av utländsk högre utbildning har Högskoleverket ett särskilt ansvar för att vidareutveckla metoder för att bedöma av utländsk utbildning. Inom ramen för sitt metodutvecklingsarbete ska Högskoleverket, enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2011, samverka med andra myndigheter som har kunskap och erfarenhet från bedömning av utländsk utbildning, såsom Verket för högskoleservice, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan samt universitet och högskolor, i syfte att förbättra och stärka samordningen av bedömning av utländsk utbildning.

Utskottet vill anföra att under 2000-talet har möjligheterna till kompletterande utbildningar för personer med utländsk examen ökat. Utbildningarna har under de senaste åren gått från att vara allmänna till att bli specifika för olika yrkesgrupper. I dag pågår kompletterande utbildningar som kompletterar avslutad utländsk utbildning för ett antal yrkesgrupper, bl.a. jurister, lärare, läkare och sjuksköterskor. Dessa anordnas enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning.

Under 2009 pågick kompletteringsutbildningar enligt regeringsuppdrag för ca 30 jurister och 200 lärare vid flera lärosäten. Under hösten 2010 påbörjades bl.a. kompletterande utbildningar för personer med avslutad läkar- och sjuksköterskeutbildning från tredjeland (länder utanför EU) vid fyra lärosäten. Det finns ett stort behov av dessa utbildningar, varför ytterligare yrkesgrupper bör beredas plats inom motsvarande utbildningar under 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 16 s. 101). Hittills har bara ett fåtal personer slutfört dessa kompletterande utbildningar, varför det är för tidigt att utvärdera dessa satsningar (prop. 2010/11:1 utg.omr. 16 s. 124).

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub384 och 2010/11:Ub386.

Vissa övriga utbildningsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller vissa övriga utbildningsfrågor.

Jämför reservation 19 (S).

Motionerna

Socialdemokraterna begär i motion 2010/11:Ub336 (S) ett tillkännagivande om att utvärdera och främja möjligheten för högskolestuderande att studera under hela året. Att ändra förutsättningarna för studierna så att studenten inte styrs av två terminer kommer att underlätta för många studerande för att det både ger möjlighet att snabbare komma in eller tillbaka till arbetslivet och minskar den ekonomiska påfrestning som det innebär att vara student.

Enligt motion 2010/11:Ub322 (S) är det även i fortsättningen viktigt att Filmarkivet i Grängesbergs verksamhet bygger på en stadig och långsiktig satsning så att man på ett bra sätt kan planera för denna viktiga verksamhet.

Enligt motion 2010/11:Ub472 (M) bör en student ges rätt att tentera ett ämne som han eller hon anser sig ha tillräckliga kunskaper i, utan att först behöva gå en kurs som egentligen inte tillför mer kunskaper.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har behandlat och avstyrkt yrkanden om treterminssystem flera gånger tidigare (senast i bet. 2009/10:UbU13 s. 27).

Utskottet konstaterar att varje lärosäte sedan början av 1990-talet självständigt kan besluta om läsårets indelning i terminer. I 6 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100) anges bara att all utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska bedrivas i form av kurser och att dessa får sammanföras till utbildningsprogram.

Utskottet har tidigare också behandlat yrkanden om fri tentamensrätt (senast i bet. 2009/10:UbU13 s. 28). Yrkandet avstyrktes med motiveringen att kurser inom högskolan ofta innehåller andra obligatoriska moment än skriftlig tentamen som studenten måste fullfölja för att examineras. Utskottet hade inte ändrat sin uppfattning i frågan.

Riksdagen har beslutat att verksamheten vid Filmarkivet i Grängesberg, som hittills finansierats under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid fr.o.m. 2011 överförs till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning och anslag 3:7 Kungl. biblioteket (prop. 2009/10:100, bet. 2009/10:FiU20, rskr. 2009/10:387). Bedömningen är att den verksamhet som bedrivs vid Filmarkivet i Grängesberg ligger närmare Kungl.

bibliotekets verksamhet än Stiftelsen Svenska Filminstitutets. Mot denna bakgrund har även Kungl. bibliotekets anslag ökats motsvarande den resurstilldelning filmarkivet har haft 2010.

Kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth besvarade den 22 december 2010 en skriftlig fråga (2010/11:196) som gällde om om staten även framöver kommer att säkerställa att Filmarkivet i Grängesberg får en budget som gör det möjligt att på ett bra sätt fullgöra sitt viktiga uppdrag.

Kultur- och idrottsministern svarade att när huvudmannaskapet för filmarkivet vid årsskiftet förs över till Kungl. biblioteket, och därmed till Utbildningsdepartementets ansvarsområde, ansåg hon att det finns en god grund för den fortsatta verksamheten, och hon hade största tilltro till att Kungl. biblioteket kommer att ge Filmarkivet i Grängesberg de rätta förutsättningarna för att fullgöra sitt viktiga uppdrag. Utskottet delar denna uppfattning.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub322, 2010/11:Ub336 och 2010/11:Ub472.

Studentfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller studentfrågor.

Jämför reservation 20 (S, MP, V).

Motionerna

Socialdemokraterna begär i motion 2010/11:Ub227 (S) att konsekvenserna av kårobligatoriets avskaffande för studentinflytandet följs upp. Möjligheten för studentkåren att finansiera sin verksamhet genom medlemsavgifter har minskat och de ekonomiska anslag som staten i stället kommer att ge till studentinflytandet är enligt motionärerna otillräckliga.

För att kunna säkra ett minimum av studentinflytande kommer högskolorna och studentkåren enligt Vänsterpartiet att tvingas göra nedskärningar i den övriga verksamheten, som framför allt handlar om studiesociala frågor. Vänsterpartiet anser att det måste finnas ett tillräckligt statligt stöd till den studiesociala verksamheten. Det bör enligt motion 2010/11:Ub274 (V) tillsättas en utredning med uppgift att göra en utvärdering av hur studentinflytandet fungerar i praktiken och komma med förslag som tryggar såväl studentinflytandet som den studiesociala verksamheten vid universitet och högskolor.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har beslutat att avskaffa kårobligatoriet fr.o.m. den 1 juli 2010 (prop. 2008/09:154, bet. 2008/09:UbU14, rskr. 2008/09:275). I stället har ett modernt system för studentinflytande införts. För att säkerställa en struktur för studenternas medverkan i lärosätets kvalitetsarbete har regeringen ansett att denna verksamhet bör stödjas med statsbidrag. Regeringen har även i syfte att underlätta den omställning som många studentsammanslutningar kommer att genomgå med anledning av kårobligatoriets avskaffande tidigare anvisat medel till Sveriges Förenade Studentkårer för att inrätta en tillfällig stödfunktion.

Utskottet anser att studentkårer och nationer bedriver en synnerligen viktig verksamhet. Utskottet anser – då som nu – att det statliga resurstillskottet är tillräckligt för att man vid varje lärosäte ska kunna bedriva en grundverksamhet med studentinflytande. Utgångspunkten är att studentkåreterna kan finansiera en stor del av sin verksamhet, vad gäller såväl studentinflytande som annan verksamhet, med frivilliga medlemsavgifter eller på annat sätt. Även universitet och högskolor bör inom ramen för anslaget till utbildning och forskning kunna stödja studentkåreterna finansiellt. Eftersom studenternas inflytande primärt syftar till att stärka utbildningens kvalitet, ser utskottet ingen målkonflikt i att ett lärosäte stöder studentkårer inom ramen för sitt anslag. Dessutom torde såväl kommuner som andra aktörer se ett värde i studentsammanslutningarnas existens och verksamhet.

Vidare har lärosätenas ansvar för vissa studiesociala frågor ytterligare förtydligats. Universiteten och högskolorna har ett tydligt ansvar för sådana studiesociala insatser som är direkt kopplade till studenternas studiesituation. Universiteten och högskolorna bedriver, ofta tillsammans med studentsammanslutningar, omfattande studiesocial verksamhet. När kårernas huvudsakliga syfte blivit mer preciserat bör också lärosätenas ansvar för studenternas studiesociala situation förtydligas. I den proposition som låg till grund för reformen görs en uppräknig av studiesocial verksamhet som universitet och högskolor ska ta ansvar för (prop. 2008/09:154 s 47 f.). Det gäller information och råd som rör vissa frågor, mottagningsverksamhet och arbetslivskontakter – enligt utskottets mening sådan verksamhet som det är naturligt att lärosätena tar ansvar för. Universiteten och högskolorna kan även framöver uppdra åt studentkåreterna att bedriva viss studiesocial verksamhet.

År 2011 blir således det första året helt utan kårobligatorium vid de statliga universiteten och högskolorna. Utskottet är övertygat om att ett frivilligt deltagande kommer att stärka kårernas legitimitet och ha en positiv inverkan på studentinflytandet.

Högskoleverket publicerade 2010 rapporten Kårobligatoriet – en kartläggning (2010:14 R). Av rapportens sammanfattning framgår bl.a. följande. Det är svårt att förutse hur förändringarna, från ett kårobligatorium till frivilligt kårmedlemskap och den ökade friheten för lärosätena, kommer att

påverka studentinflytandet och studentkårernas verksamhet. För att synliggöra förändringarna och deras konsekvenser genomför Högskoleverket en kartläggning av verksamheten före kårobligatoriets avskaffande. Denna kan ligga till grund för en senare uppföljning. Studentkårernas svar visar att studentinflytandet har fungerat mycket väl på central lärosätetsnivå, något sämre på fakultetsnivå eller motsvarande och ytterligare något sämre på institutionsnivå. Även i kårernas beskrivning av hur de informella kontakterna mellan studentkåren och lärosätets ledning har fungerat märks skillnader mellan organisationsnivåerna: kontakterna har varit mer utvecklade och regelbundna på central nivå än på institutionsnivå.

Utskottet anser att det är för tidigt att utvärdera reformen.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2010/11:Ub227 och 2010/11:Ub274.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Övergripande högskolefrågor, punkt 1 (S, SD, V)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Richard Jomshof (SD), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub485 yrkande 1 och avslår motionerna 2010/11:Ub254, 2010/11:Ub282, 2010/11:Ub385, 2010/11:Ub398, 2010/11:Ub445 och 2010/11:N405 yrkande 2.

Ställningstagande

Sverige ska vara en ledande kunskaps- och forskningsnation. De människor och nationer som är bäst förberedda att möta den allt snabbare globaliseringen kommer att kunna hävda sig bättre i framtiden. Utbildning och forskning har därför central betydelse för välfärdens tillväxt och utveckling. Satsningar på utbildning på alla nivåer banar väg för kunskapssamhället.

Bildningsbegreppet bör prägla all högskoleutbildning. Utbildning är en avgörande förutsättning för att befästa demokratin och utjämna olikheter i fördelningen av välfärd, inflytande och möjligheter till att aktivt delta i samhället. Alla människors rätt till kunskap och utveckling är utgångspunkt för vår utbildningspolitik. Kunskapssamhället ska stå öppet för alla.

Tillväxt och välfärd förutsätter en hög utbildningsnivå hos hela befolkningen. Kunskapssegregation innebär att samhället inte tar vara på alla de människor och de kunskaper som finns i samhället. Ojämlikheter i tillgången till utbildning betyder dessutom ojämlikheter i makt både över det egna livet och i samhället. Utbildningspolitiken är därför central för en framgångsrik fördelningspolitik.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

2. Nytt resurstilldelningssystem, punkt 2 (S, V)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub485 yrkande 2.

Ställningstagande

Vi är principiellt öppna för att delar av anslagen till grundutbildning fördelas efter nationella kvalitetskriterier. Det främjar utveckling och kan även ge en bättre information till studenterna om var kvaliteten är särskilt god. För att en sådan resursfördelning ska fungera väl måste dock framtagandet av kriterier ske i nära dialog med landets alla lärosäten. Därför var det enligt vår uppfattning ett misstag av regeringen att förkasta den modell som arbetades fram i nära samarbete mellan Högskoleverket, lärosätena och universitetslärarnas och studenternas företrädare.

Kriterierna lägger alltför litet fokus på själva utbildningarnas kvalitet och genomförande, trots att den breda majoriteten inom sektorn inte motsatt sig utan tvärtom hade välkomnat dessa aspekter. Kriterierna bör därför ses över och ändras i god dialog med akademien och dess olika aktörer.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anfört.

3. Höjd kvalitet i undervisningen m.m., punkt 3 (S, V)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub485 yrkande 3.

Ställningstagande

Kvaliteten måste lyftas fram i högskolan, särskilt inom de ämnesområden som i dag har liten andel lärarledd tid. På många utbildningar, inte minst inom samhällsvetenskap och humaniora, behöver studenterna fler föreläsningar och seminarier, och uppsatsstudenter behöver mer tid med sina handledare. Det är dessutom brist på disputerade lärare vid ett antal av

landets högskolor. Andelen disputerade lärare inom svenska universitet och högskolor bör öka för att leva upp till kraven på forskningsanknytning och på att all högskoleutbildning ska vila på vetenskaplig grund. Vi menar att det är i mötet mellan student och lärare som studenten kan utveckla de kunskaper som en akademisk utbildning ska innebära. En hög andel disputerade lärare är viktig för att upprätthålla alla utbildningars status.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

4. Utbyggnad av högskolan, punkt 4 (S, V)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub485 yrkande 5.

Ställningstagande

Den socialdemokratiska regeringen satte upp ett mål om att hälften av varje årskull skulle ha påbörjat en högre utbildning vid 25 års ålder. Det målet tog alliansregeringen bort förra mandatperioden.

När nu antalet högskoleplatser minskar kommer färre från gymnasieskolan att kunna gå vidare till högskola. Detta i ett läge då flera OECD-länder har en större andel högutbildade i sin befolkning än Sverige har. Vi riskerar att få en förlorad generation ungdomar som inte kom in på högskolan trots att de har behörighet och intresse. I kombination med den stela och omoderna gymnasieskola regeringen genomför, märkligt utformade intagningsregler och en nedrustad vuxenutbildning kommer den sociala snedrekryteringen till högskolan att öka påtagligt. En sådan utveckling med hårdare ransonerad högskoleutbildning avviker starkt från det internationella mönstret. Därför anser vi att en utbyggnad av högskolan behöver göras, och detta inte bara som en temporär konjunkturåtgärd.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

5. Framtida förstärkningar av vissa utbildningar och lärosäten, punkt 5 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:N323 yrkande 5 och avslår motionerna 2010/11:Ub216, 2010/11:Ub300, 2010/11:Ub306, 2010/11:Ub334, 2010/11:Ub382, 2010/11:Ub391, 2010/11:Ub396 yrkande 7, 2010/11:Ub399, 2010/11:Ub463, 2010/11:Ub474 och 2010/11:T332 yrkande 5.

Ställningstagande

Utbildning och forskning var under lång tid knuten till ett fåtal orter. Regionaliseringen av högskolorna har betytt mycket för att jämna ut skillnaderna i utbildningsnivåer mellan storstäder och övriga Sverige. Jag anser att högskolorna i ökad omfattning måste stärka sin närvaro på fler orter och bl.a. aktivt medverka i landsbygdens näringslivsutveckling. Ökade satsningar på vidareutbildning är också åtgärder som kan stärka landsbygdens utvecklingskraft.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med vad jag här anfört.

6. Nya högskoleutbildningar, punkt 6 (MP)

av Jabar Amin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:N421 yrkande 10 och avslår motionerna 2010/11:Ub342, 2010/11:Ub397, 2010/11:Ub436, 2010/11:Ub452, 2010/11:Ub461 och 2010/11:Ub470 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Socialt företagande är ett alternativ för att bl.a. integrera de mest utsatta grupperna både i samhället och i arbetslivet. Företagen är också en viktig aktör för en fortsatt levande lands- och glesbygd där basserviceutbudet annars skulle försvinna. De skapar nya arbetstillfällen och ökar arbetskraftsutbudet. De sociala företagens affärsverksamhet är ett medel för att uppnå de sociala målen, och eventuella vinster återinvesteras i verksamheten. Samhällsvinsterna av det sociala företagandet är uppenbara och dokumenterade.

Ett socialt företags uppgång eller fall beror på dess ledning. Ledningskompetensen inom den sociala ekonomin behöver stärkas. Jag menar att frågan om stärkande av ledningskompetensen är så viktig att frågan bör utredas. I en sådan utredning bör man t.ex. titta på om ledning av socialt företagande bör tydliggöras som en egen disciplin och ett eget yrke samt att det inrättas relevanta högskoleutbildningar för detta.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med vad jag här anfört.

7. Nya högskoleutbildningar, punkt 6 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub342 och avslår motionerna 2010/11:Ub397, 2010/11:Ub436, 2010/11:Ub452, 2010/11:Ub461, 2010/11:Ub470 yrkandena 1 och 2 samt 2010/11:N421 yrkande 10.

Ställningstagande

Sedan 30 år tillbaka har svensk idrott byggt upp ett system med riksidrotts-gymnasier. I dag finns det 58 riksidrottsgymnasier runt om i landet som omfattar totalt 36 idrotter. Trots ett väl utbyggt system på gymnasial nivå finns inget motsvarande inom högre utbildning.

Som det ser ut i dag är det näst intill omöjligt att kombinera studier på högre nivå med elitidrottskap, vilket enligt min mening är ett stort problem för unga idrottare. Det leder till att många idrottare efter gymnasie-examen tvingas välja mellan att fortsätta med elitsatsning och därmed försaka utbildning och att tvärtom fortsätta att utbilda sig och samtidigt avstå från en elitsatsning. Om svensk idrott fortsatt ska vara konkurrenskraftigt måste detta tvingande val bytas ut mot möjligheten att kombinera högre studier med utövande av elitidrott.

Ytterligare en viktig del i en förbättrad situation för idrottares utbildningsmöjligheter vore att anordna idrottsutbildningar på högskola eller universitet på masternivå, att etablera ett elitidrottsuniversitet med bl.a. en elittränerutbildning. Det bör utredas hur möjligheter kan skapas för elitidrottare att kombinera studier med elitidrottsutövning.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad jag här anför.

8. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 7 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:So573 yrkande 14 och avslår motionerna 2010/11:So239 yrkande 3, 2010/11:So503 yrkande 2, 2010/11:Ub201, 2010/11:Ub206, 2010/11:Ub222, 2010/11:Ub246 yrkandena 2 och 3, 2010/11:Ub255, 2010/11:Ub269, 2010/11:

Ub272, 2010/11:Ub301, 2010/11:Ub320, 2010/11:Ub325, 2010/11:Ub330, 2010/11:Ub345, 2010/11:Ub370, 2010/11:Ub395, 2010/11:Ub409, 2010/11:Ub412, 2010/11:Ub413, 2010/11:Ub438 yrkande 4, 2010/11:Ub462, 2010/11:Ub469, 2010/11:Ub476 och 2010/11:MJ422 yrkande 6.

Ställningstagande

Personalens kompetensnivå är en av de viktigaste nycklarna för att höja kvaliteten på vården och omsorgen om de äldre. Utbildad vårdpersonal med rätt kompetens är en förutsättning för att svårt sjuka personer med nedsatt autonomi ska få rätt vård och behandling. Jag anser att en bred kompetenssatsning bör göras för att öka spetskompetens hos alla yrkesgrupper som arbetar inom demensvården. Geriatrik, gerontologi och demenskunskap bör ingå på samtliga grundutbildningar inom vård och omsorg.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad jag här anfört.

9. Arbetsmiljökunskap, punkt 8 (MP, V)

av Jabar Amin (MP) och Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:A407 yrkande 4.

Ställningstagande

Utbildning och kompetensutveckling är centralt för arbetsmiljöarbetet på en arbetsmarknad i förändring. Alla förändringar ska analyseras utifrån målet om en god arbetsmiljö.

Vårt utbildningssystem är svagt vad gäller utbildning om arbetsmiljö och vikten av skyddsarbete. Regeringen bör därför vidta åtgärder som innebär att arbetsmiljökunskap förmedlas i utbildningssystemet. Därutöver bör regeringen ge Arbetsmiljöverket uppdraget att aktivt bidra med arbetsmiljökunskap i högskolornas och gymnasieskolornas utbildningar.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anfört.

10. Hbt-frågor i undervisningen, punkt 9 (MP, V)

av Jabar Amin (MP) och Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju401 yrkande 16.

Ställningstagande

Den nya diskrimineringslagen som trädde i kraft den 1 januari 2009 innehåller ett förbud mot diskriminering inom utbildningsverksamhet på grund av sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck. Begreppet utbildningsverksamhet omfattar bl.a. högskoleutbildning. För att den nya lagen ska fungera i praktiken krävs dock att frågor som rör hbt-personers livsvillkor integreras i utbildningen. Enligt vår mening är det önskvärt att utbildning i hbt-frågor integreras i all grundutbildning som bedrivs vid högskolor och universitet i syfte att ge nödvändig hbt-kompetens. Detta gäller i synnerhet vissa utbildningar inom humaniora, samhällsvetenskap och medicin som t.ex. psykologlinjen, juristlinjen, socionomlinjen, sjuksköterskeutbildningen och läkarlinjen.

Regeringen bör därför ge Högskoleverket i uppdrag att ta fram förslag till nödvändiga ändringar i högskoleförordningens examensordningar i syfte att integrera hbt-frågor i undervisningen.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

11. Lärarutbildningen, punkt 10 (S)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub482 yrkande 7 och avslår motionerna 2010/11:Ub277 yrkande 2, 2010/11:Ub307, 2010/11:Ub344 yrkande 1, 2010/11:Ub357 yrkande 1, 2010/11:Ub363, 2010/11:Ub375 och 2010/11:Ub438 yrkande 3.

Ställningstagande

En riktigt god pedagog som har ämneskunskaper och förmåga att entusiasmera till lärande är avgörande för skolan. Nyckeln till framgång finns i kompetensutveckling och fortbildning av både skollära och lärare. Vi välkomnar lärarlegitimation för lärare och förskollärare. Staten ska gemensamt med kommuner och friskolor bekosta vidareutbildning av de obehöriga lärare som i dag finns anställda. På sikt är målet självklart: Det ska inte finnas några obehöriga lärare i den svenska skolan.

Läroarutbildningen och läroarrollen är fundamental för resultaten i skolan. Vi vill skapa en miljö där många av de bästa studenterna väljer att bli läroare och vill därför pröva att förändra antagningen till läroarutbildningen. Vid några utvalda läroarhögskolor vill vi pröva att bygga antagningen inte enbart på studieresultat utan också på omfattande tester som prövar lämpligheten och intresset för läroaryrket. De som inte valt läroaryrket från början ska inte vara utestängda. För dem ska det finnas en möjlighet att komplettera sin utbildning och yrkeserfarenhet och bli läroare. Antagningen ska på sikt utformas på samma sätt för den reguljära läroarutbildningen.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

12. Läroarutbildningen, punkt 10 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anföras i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub277 yrkande 2 och avslår motionerna 2010/11:Ub307, 2010/11:Ub344 yrkande 1, 2010/11:Ub357 yrkande 1, 2010/11:Ub363, 2010/11:Ub375, 2010/11:Ub438 yrkande 3 och 2010/11:Ub482 yrkande 7.

Ställningstagande

Jag vill utveckla läroarutbildningen när det gäller kunskaper om sex och samlevnad och för att denna undervisning ska bli en naturlig och integrerad del i fler ämnen.

I läroarexamen finns i dag ett mål om att läroarstudenten ska inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet. Jag menar att detta är både vagt och oklart och föreslår följande lydelse: "Läroarstudenten ska inse betydelsen av könsmaktsordning i skolans hela verksamhet och i undervisning, i relationen till eleverna likaväl som vid val av och presentation av ämnesstoff." På samma sätt måste det tydliggöras att även hbt-frågor ska ingå i läroarutbildningen. Utbildningen måste innehålla såväl feministisk teori som gruppsamtalsmetodik.

För att underlätta samverkan mellan nyexaminerade och redan verkssamma läroare måste också dessa kunskaper prioriteras i all läroarfortbildning. Även andra yrkeskategorier än läroare som arbetar med ungdomar, exempelvis fritidspedagoger och ungdomsmottagningspersonal, behöver utbildas.

Högskoleverket bör ges i uppdrag att utvärdera och vidareutveckla läroarutbildningen när det gäller kunskaper om sex och samlevnad.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad jag här anfört.

13. Lärarutbildning med inriktning mot fritidspedagogik, punkt 11 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub285 yrkande 4.

Ställningstagande

De som arbetar på fritidshemmen ska vara behöriga. Eftersom fritidspedagogerna tar ett allt större ansvar för elevernas kunskapsutveckling är det naturligt att de också får en utbildning som gör att de kan ta detta ansvar. Lärarutbildningen med inriktning mot fritidspedagogik kan inte bli kortare, utan det mesta talar för att den i stället bör förlängas och ge en examen på avancerad nivå.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad jag här anfört.

14. Breddad rekrytering och tillträdesfrågor, punkt 12 (S)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub485 yrkande 4 och avslår motionerna 2010/11:Ub284 yrkande 1, 2010/11:Ub312 yrkandena 1 och 2 samt 2010/11:Ub364.

Ställningstagande

Vi menar att högskolan ska vara öppen för alla oavsett social bakgrund, etnisk tillhörighet, bostadsort, könstillhörighet eller funktionshinder. Den mångfald som finns i samhället måste avspeglas också i högskolan när det gäller både studenter, lärare och forskare. Vi vill att kravet på högskolorna

att arbeta med breddad rekrytering ska ersättas eller kompletteras med ett mångfaldsmål som också fokuserar på breddat deltagande och fullföljande av studierna. För oss är detta en kvalitetsfråga och en rättvisefråga.

En breddad rekrytering, ökad mångfald och mer blandade studentgrupper ökar utbildningens kvalitet. I en grupp där studenterna har skiftande bakgrund berikas utbildningen av att olika erfarenheter, perspektiv och uppfattningar bryts mot varandra. Men nya grupper på högskolan ställer också nya krav på stöd och pedagogisk utbildning.

Vi vill fortsätta motverka snedrekryteringen. Det är djupt orättvist att familjebakgrunden spelar så stor roll för valet att gå vidare till högskolan. Dagens snedrekrytering innebär att personer med goda förutsättningar att klara av högskolestudier inte studerar. Samhället utnyttjar därigenom inte sina begåvningsresurser, samtidigt som efterfrågan på personer med högre utbildning ökar. Snedrekryteringen är en misshushållning med mänsklig kompetens, erfarenhet och begåvning.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

15. Breddad rekrytering och tillträdesfrågor, punkt 12 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub284 yrkande 1 och avslår motionerna 2010/11:Ub312 yrkandena 1 och 2, 2010/11:Ub364 och 2010/11:Ub485 yrkande 4.

Ställningstagande

De nya behörighetsreglerna till universitet och högskola innebär att många utestängs från möjligheten att studera vidare trots att de har goda förutsättningar att tillgodogöra sig studierna. Det drabbar inte minst underrepresenterade grupper vid högskolan eftersom de studerandes bakgrund är det som har störst inflytande på betygen inom den behörighetsgivande utbildningen.

Mot bakgrund av att det behövs bättre analyser av vilka orsakssamband som råder vad gäller förkunskapskrav, förmåga att tillgodogöra sig högre studier, studenternas bakgrund, högskolans undervisning m.m. anser jag att det är olyckligt att höja kraven för grundläggande behörighet utan att dessa frågor har blivit grundligt analyserade och belysta. Det bör tillsättas en utredning med uppgift att besvara dessa frågor. Utredningen ska också analysera och lägga fram förslag på hur urval och antagning kan styras av de sökandes kunskaper i stället för vilken utbildningsform de har genomgått.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad jag här anför.

16. Meritpoäng, punkt 13 (S, MP, V)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Jabar Amin (MP), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Ub284 yrkande 2 och 2010/11:Ub387 yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att systemet med meritpoäng bör ses över. Systemet med meritpoäng är enligt vår uppfattning oklart och svåröverskådligt och bidrar till en ökad social och etnisk snedrekrytering.

Vår allvarligaste invändning handlar om att alla elever inte får samma möjligheter att konkurrera om platserna på vissa utbildningar i högskolan. Alla gymnasieskolor har inte förutsättningar att anordna samtliga kurser i ämnen som kan ge extra meritpoäng. Det kan t.ex. bero på att det saknas lärare i språk eller att för få elever har valt att läsa ett visst språk. Inom många yrkesförberedande program finns inte ens utrymme att läsa alla meritkurser.

En annan invändning är att det kommer att leda till en ökad social snedrekrytering på högskoleutbildningar med högt söktryck och höga antagningspoäng.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

17. Återinförande av 25:4-regeln och urval till högskoleutbildning, punkt 14 (S, MP, V)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Jabar Amin (MP), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Ub257, 2010/11:Ub284 yrkandena 3 och 4, 2010/11:Ub387 yrkandena 2 och 3 samt 2010/11:Ub485 yrkande 6.

Ställningstagande

En s.k. 25:4-regel bör återinföras för att minska och bryta den sociala snedrekryteringen. Regeln innebar att den som var minst 25 år och hade 4 års dokumenterad arbetslivserfarenhet uppnådde grundläggande högskolebehörighet. Det måste finnas många vägar in i vidareutbildning, och det måste ges nya chanser under livets gång. En dynamisk arbetsmarknad ställer krav på flexibilitet hos den enskilda individen. Sverige behöver välutbildad arbetskraft, och individer förtjänar en extra chans.

Vidare anser vi att urvalsgruppen för högskoleprov i kombination med arbetslivserfarenhet ska återinföras. Denna urvalsgrupp har avskaffats. Det missgynnar enligt oss grupper som av tradition sällan söker sig till högskolan. Denna urvalsgrupp, högskoleprovet med arbetslivserfarenhet eller den s.k. HA-gruppen, bör enligt vår mening återinföras.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anfört.

18. Vidareutbildning och validering, punkt 15 (S)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub386 och avslår motion 2010/11:Ub384.

Ställningstagande

Regeringen bör se över effektiviteten i valideringsprocessen av utländska examina och hitta snabba och kvalitativa valideringsmöjligheter till gagn för de personer som snabbt vill komma in i sysselsättning. Därmed ökar också integrationsmöjligheterna.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anfört.

19. Vissa övriga utbildningsfrågor, punkt 16 (S)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ub336 och avslår motionerna 2010/11:Ub322 och 2010/11:Ub472.

Ställningstagande

Allt fler arbeten kräver i dag en högskoleexamen samtidigt som allt färre arbeten finns för dem som inte fått del av någon utbildning utöver grundskolan. I vårt land måste vi därför bredda möjligheterna att studera. Vi måste också vara öppna för att pröva andra former för studierna än de sedvanliga med höst- och vårtermin och ett långt sommarlov.

Trots att högskolorna och universiteten numera är en viktig och naturlig del i en geografisk region har man ännu inte anpassat sig till arbetslivet när det gäller uppdelningen av utbildningen i terminer. De sommarmånader som man inte bedriver undervisning är för många studerande en onödig väntetid inför nästa termin och innebär en onödig förlängning av studierna.

Att ändra förutsättningarna för studierna så att man inte styrs av två terminer kommer att underlätta för många studerande. Det ger möjlighet att snabbare komma in i eller tillbaka till arbetslivet och minskar de ekonomiska påfrestningar som det innebär att vara student.

Det är nu hög tid att pröva på att anpassa även studentlivet till arbetslivet. Att ge möjlighet för fler studenter att läsa under hela året – givetvis med viss ledighet under sommaren – kan vara en väg till detta.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

20. Studentfrågor, punkt 17 (S, MP, V)

av Mikael Damberg (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S), Jabar Amin (MP), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Pia Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Ub227 och 2010/11:Ub274.

Ställningstagande

Den 1 juli 2010 avskaffades kårobligatoriet. Reformen är enligt vår mening underfinansierad. Verksamheten vid studentkårerna blir stympad, och möjligheten att utöva inflytande försämras.

För att åtminstone kunna säkra ett minimum av studentinflytande kommer högskolorna och studentkårerna att tvingas göra nedskärningar i den övriga verksamheten, framför allt den som handlar om studiesociala frågor. Vi anser att det är omöjligt att öka mångfalden, motverka diskriminering och skapa jämställdhet på högskolan om inte studenterna tar aktiv del i detta arbete. Därför måste det även finnas ett tillräckligt statligt stöd till den studiesociala verksamheten för att finansiera detta.

När beslutet nu har trätt i kraft bör det tillsättas en utredning med uppdrag att göra en utvärdering av hur studentinflytandet fungerar i praktiken och komma med förslag som tryggar såväl studentinflytande som den studiesociala verksamheten vid universitet och högskolor.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här anför.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:Ju401 av Marianne Berg m.fl. (V):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Högskoleverket i uppdrag att ta fram förslag till nödvändiga ändringar i högskoleförordningens examensordning i syfte att integrera hbt-frågor i undervisningen.

2010/11:So239 av Emma Henriksson (KD):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en mer samstämmig utbildning av dem som i sitt yrke möter människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

2010/11:So503 av Barbro Westerholm och Finn Bengtsson (FP, M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att stimulera fler läkarstuderande och färdiga läkare att bli geriatriker.

2010/11:So573 av Eva Olofsson m.fl. (V):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att geriatrik, gerontologi och demenskunskap bör ingå på samtliga grundutbildningar inom vård och omsorg.

2010/11:Ub201 av Anders Andersson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av utbildningskraven för socionomer i syfte att förbättra bemötandet av våldsutsatta.

2010/11:Ub206 av Anders Andersson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av utbildning inom geriatrik.

2010/11:Ub216 av Ann-Christin Ahlberg (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av fler läkare i Sverige.

2010/11:Ub222 av Christina Oskarsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbildningarna till lärare, polis och jurist ska genomsyras av genusperspektivet.

2010/11:Ub227 av Phia Andersson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att följa upp konsekvenserna av kårobligatoriets avskaffande för studentinflytandet.

2010/11:Ub246 av Björn von Sydow (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att den geriatriska kompetensen stärks i all medicinsk vård- och omsorgsutbildning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att verka för insatser som leder till att geriatriken bättre lockar unga som står inför studie- och yrkesval.

2010/11:Ub254 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om distansundervisningen.

2010/11:Ub255 av Anders Andersson och Andreas Carlson (båda KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en utvärdering av sjuksköterskeutbildningen.

2010/11:Ub257 av Clas-Göran Carlsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra 25:4-regeln.

2010/11:Ub269 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en personalförsörjningsstrategi för hälso- och sjukvården.

2010/11:Ub272 av Cecilia Magnusson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändra innehållet i de grundläggande arkitektutbildningarna så att kunskaper i fastighetsekonomi ingår.

2010/11:Ub274 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta utreda studentinflytande och studiesocial verksamhet vid universitet och högskolor.

2010/11:Ub277 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Högskoleverket i uppdrag att utvärdera och vidareutveckla lärarutbildningen i fråga om kunskaper om sex och samlevnad.

2010/11:Ub282 av Christine Jönsson m.fl. (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över hur man kan öka de svenska universitetens och högskolornas självstyre och stärka den akademiska friheten.

2010/11:Ub284 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning om högskolebehörighet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kurser i vissa ämnen i gymnasieskolan inte ska kunna ge extra meritpoäng vid urval till utbildningar i högskolan.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den s.k. 25:4-regeln ska återinföras.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att urvalsgruppen för högskoleprov i kombination med arbetslivserfarenhet ska återinföras.

2010/11:Ub285 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lärarutbildning med inriktning mot fritidspedagogik.

2010/11:Ub300 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av att öka antalet utbildningsplatser för tandläkare.

2010/11:Ub301 av Ewa Thalén Finné (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att masterutbildningen delas upp i två delar, dels en mer teoretisk som är forskarförberedande, dels en mer inriktad mot arbetsmarknaden.

2010/11:Ub306 av Peter Persson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behoven på Högskolan i Jönköping.

2010/11:Ub307 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sex- och samlevnadsundervisningen bör ingå i läraryrket.

2010/11:Ub312 av Johan Hultberg (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om friare antagningsregler till högre utbildning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nationella varianter av högskoleprov.

2010/11:Ub320 av Jasenko Omanovic och Eva Sonidsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av utbildning i demens- och äldreomsorg i läraryrket.

2010/11:Ub322 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Filmarkivet i Grängesberg.

2010/11:Ub325 av Cecilie Tenfjord-Toftby (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till en nationell strategi för att specialutbilda sjuksköterskor.

2010/11:Ub330 av Eliza Roszkowska Öberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler IT-utbildningar på högskolan och för småföretagare.

2010/11:Ub334 av Elin Lundgren och Per Svedberg (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över antalet platser på läraryrket.

2010/11:Ub336 av Hannah Bergstedt m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvärdera och främja möjligheten för högskolestuderande att studera under hela året.

2010/11:Ub342 av Andreas Carlson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur möjligheter kan skapas för elitidrottare att kombinera studier med elitidrottsutövning.

2010/11:Ub344 av Roland Utbult (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbildning i värdegrundsfrågor ska betonas mer i lärarutbildningen och att öka möjligheterna för lärare att fortbilda sig i systematiskt värdegrundsarbete.

2010/11:Ub345 av Carina Moberg (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förlänga sjukgymnastutbildningen till fem år.

2010/11:Ub357 av Börje Vestlund och Carin Runeson (båda S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning i sexualundervisning på lärarutbildningen.

2010/11:Ub363 av Christer Adelsbo m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att följa utvecklingen vad gäller lärarutbildningens genusperspektiv.

2010/11:Ub364 av Christer Adelsbo m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att noga följa och eventuellt åtgärda skevheter i högskolans antagning från folkhögskolorna.

2010/11:Ub370 av Margareta Cederfelt och Johan Forssell (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av en allmäntjänstgöring för nyutexaminerade sjuksköterskor.

2010/11:Ub375 av Penilla Gunther (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att följa upp hur kunskapen om funktionsnedsättning tillvaratas när de nya examensmålen träder i kraft 2011.

2010/11:Ub382 av Anders Andersson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn av behovet av en teckenspråklärarutbildning.

2010/11:Ub384 av Désirée Pethrus (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om validering av utländska examina och utländska utbildningar.

2010/11:Ub385 av Magdalena Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om svenska elevers utlandsstudier.

2010/11:Ub386 av Roza Güclü Hedin och Peter Hultqvist (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hitta snabba och kvalitativa valideringsmöjligheter för dem med utländsk examen.

2010/11:Ub387 av Roza Güclü Hedin (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över systemet med meritpoäng.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra 25:4-regeln.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra tillgodoräkandet av arbetslivs-erfarenhet vid högskoleprovet.

2010/11:Ub391 av Carin Runeson och Roza Güclü Hedin (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av fler utbildningsplatser för läkare.

2010/11:Ub395 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbättrade villkor för sjuksköterskor som vidareutbildar sig till specialistsjuksköterskor.

2010/11:Ub396 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av fortsatt utbyggnad av den högre utbildningen.

2010/11:Ub397 av Helene Petersson i Stockaryd (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning med inriktning mot rehabilitering och arbetsförmågebedömning.

2010/11:Ub398 av Tomas Eneroth m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insatser för de nya universiteten.

2010/11:Ub399 av Christer Engelhardt (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om högskolan på Gotland.

2010/11:Ub409 av Tuve Skånberg (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett obligatoriskt utbildningsmoment i suicidprevention och omhändertagande av suicidnära personer i all högskoleutbildning med vårdinriktning.

2010/11:Ub412 av Margareta B Kjellin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om allmäntjänstgöring och specialisttjänstgöring för sjuksköterskor.

2010/11:Ub413 av Margareta B Kjellin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av geriatrik på läkarutbildningen.

2010/11:Ub436 av Carina Moberg m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Södertörns högskola.

2010/11:Ub438 av Börje Vestlund m.fl. (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lärarutbildningen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hbt-kompetens i yrkesexamen.

2010/11:Ub445 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det livslånga lärandet och högre utbildning.

2010/11:Ub452 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en försöksverksamhet med en högskola för långsamt lärande studenter i Mariestad.

2010/11:Ub461 av Lars Beckman (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inleda ett nära samarbete mellan Högskolan i Gävle och Uppsala universitet.

2010/11:Ub462 av Lars Beckman (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökat inslag av entreprenörskap inom vårdutbildningar på högskola och universitet.

2010/11:Ub463 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om universitet, högskolor och forskning i Västsverige.

2010/11:Ub469 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning i försäkringsmedicin i läkarutbildningen.

2010/11:Ub470 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning för att säkerställa kvaliteten i Sveriges lärosäten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Södertörns högskola.

2010/11:Ub472 av Ulrika Karlsson i Uppsala och Christian Holm (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av en fri tentamensrätt.

2010/11:Ub474 av Per-Ingvar Johnsson och Anders Åkesson (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör ta initiativ till en ny kartläggning av det långsiktiga behovet av läkare och att läkarutbildningen dimensioneras efter detta.

2010/11:Ub476 av Finn Bengtsson och Barbro Westerholm (M, FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning och forskning i geriatrisk klinisk farmakologi.

2010/11:Ub482 av Mikael Damberg m.fl. (S):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lärarutbildning, kompetensutveckling, lärarlegitimation och lärares karriärvägar.

2010/11:Ub485 av Mikael Damberg m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nytt resurstilldelningssystem som möjliggör högkvalitativ utbildning och forskning i hela landet.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om investeringar i höjd kvalitet, omfattningen på undervisningen och fler praktikplatser.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om breddad rekrytering.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bygga ut högskolan.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetslivserfarenhet ska vara meriterande vid tillträde till högskola och universitet.

2010/11:T332 av Jörgen Hellman m.fl. (S):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av utbildning för Dalslands utveckling.

2010/11:MJ422 av Emma Henriksson (KD):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla studenter på de utbildningar där djurförsök traditionellt förekommer bör få grundläggande utbildning om alternativa metoder.

2010/11:N323 av Kent Persson m.fl. (V):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning i de landsbygdsdominerade regionerna.

2010/11:N405 av Berit Högman m.fl. (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa gynnsamma förutsättningar för de nya lärosätena.

2010/11:N421 av Ulf Holm m.fl. (MP):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att åtgärder för att stärka ledningskompetensen inom socialt företagande bör utredas.

2010/11:A407 av Ulf Holm m.fl. (MP):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör vidta åtgärder som innebär att arbetsmiljökunskap förmedlas i utbildningssystemet.